

Årsboken om EU – Verksamheten i Europeiska unionen under 2016

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet beslutade den 30 mars 2017 att ge bl.a. trafikutskottet tillfälle att yttra sig över skrivelse 2016/17:115 Årsboken om EU – Verksamheten i Europeiska unionen under 2016 och eventuella följdmotioner i de delar de berör utskottets beredningsområde.

Trafikutskottet har beslutat att yttra sig över de delar i skrivelsen som rör transporter och politiken för informationssamhället samt över kommittémotion 2016/17:3662 av Björn Söder m.fl. (SD) yrkandena 48–54. Utskottet välkomnar skrivelsen och anser att regeringen synes ge en korrekt och rättvisande, om än tämligen summarisk, redogörelse av verksamheten i EU inom utskottets beredningsområde. Utskottet konstaterar att det redan har behandlat frågorna i de motionsyrkanden som berör utskottets beredningsområde i samband med subsidiaritetsprövningar och överläggningar med regeringen. Därmed anser utskottet inte att något initiativ är nödvändigt med anledning av de aktuella motionsyrkandena. Utrikesutskottet bör därför avstyrka kommittémotion 2016/17:3662 (SD) yrkandena 48–54.

I yttrandet finns en avvikande mening (SD).

Utskottets överväganden

Skrivelsen

I skrivelsen lämnar regeringen i enlighet med 9 kap. § 21 riksdagsordningen en redogörelse för den övergripande utvecklingen i EU under 2016. Regeringen redogör för beslut och händelser inom EU utifrån arbetet i de olika rådssammansättningarna. Trafikutskottets beredningsområde berörs i del åtta som redogör för de frågor som har behandlats av TTE-rådet (transport, telekom och energi).

Transporter

I fråga om transporter framför regeringen att ett väl fungerande och långsiktigt hållbart transportsystem är en viktig förutsättning för att möta klimatutmaningen och för att stärka EU:s ekonomi och konkurrenskraft. Regeringen betonar att en hel del arbete återstår innan den inre marknaden för transporter kan anses vara färdig. Tre nyckelåtgärder rör enligt regeringen det fjärde järnvägspaketet, sjöfartsmarknaden och utvecklingen av det gemensamma luftrummet.

Regeringen redovisar att arbetsplanerna för stomnätskorridoren Scan-Med (Skandinavien-Medelhavet), ERTMS och sjömotorvägar godkändes under året, liksom projektlistan för medfinansiering i 2015 års transportutlysning i Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE). Ytterligare två transportutlysningar, varav en kombinerad med energi, öppnades under hösten 2016.

När det gäller landtransporter anger regeringen att Europaparlamentet och rådet under året nådde en överenskommelse om såväl det fjärde järnvägspaketet som förslaget om tekniska föreskrifter för fartyg i inlandssjöfarten. Kommissionen presenterade även ett förslag om typgodkännande av och marknadskontroll över motorfordon och ytterligare ett om yrkeskvalifikationer inom inlandssjöfarten. Utskottet överlade med regeringen om det förstnämnda förslaget i april och informerades om det andra förslaget i maj.

Inom sjöfartsområdet redovisar regeringen att Europaparlamentet och rådet nådde en överenskommelse om förslaget om hamntjänster och finansiell insyn under hösten. Kommissionen presenterade i juni tre förslag som innebär ändringar i de befintliga säkerhetsbestämmelserna för passagerarfartyg. TTE-rådet antog den 1 december 2016 en allmän inriktning för två av förslagen (passagerartrafik i inrikes trafik och inspektionssystem för passagerarfartyg i reguljär trafik). Vidare anger regeringen att trafikutskottet informerades om förslagen i februari och oktober samt att en överläggning hölls i november. Slutligen informerar regeringen om att Europeiska sjösäkerhetsbyråns (Emsa) nya förordning antogs den 14 september 2016.

I fråga om luftfart anger regeringen att rådet den 1 december antog en allmän riktlinje om Europeiska byrån för luftfartssäkerhets (Easa) förordning, samt att utskottet informerades om förslaget i juni och november.

Informationssamhället

Regeringen framhåller att de åtgärder som vidtas inom politiken för informationssamhället syftar till att bidra till goda förutsättningar för väl fungerande marknader och effektiv konkurrens. Hushåll och företag ska ha tillgång till en effektiv, robust och säker infrastruktur och bästa möjliga utbud av kommunikationstjänster.

Av regeringens redogörelse framgår att Europaparlamentet och rådet nådde en överenskommelse om kommissionens förslag om tillgänglighet till offentliga myndigheters webbplatser under våren och att direktivet ska vara införlivat i svensk rätt i september 2018. Vidare påbörjades i december trepartssamtal om kommissionens förslag om användning av frekvensbandet 470–790 MHz, utskottet informerades om förslaget i maj. Regeringen redovisar även att kommissionen under våren presenterade ett meddelande om en ny handlingsplan för e-förvaltning 2016–2020 liksom ett förslag om gränsöverskridande paketleveranstjänster. Vid TTE-rådet den 2 december 2016 presenterades en lägesrapport om nämnda förslag samtidigt som man antog en allmän riktlinje om förslaget om bestämmelser om grossistledet på roamingmarknaden. Trafikutskottet informerades om förslagen i november.

Regeringen anger även att kommissionen i september presenterade ett förslag om en europeisk kodex för elektronisk kommunikation, parallellt med förslaget om inrättande av Organet för de europeiska regleringsmyndigheterna för elektronisk kommunikation (Berec). Båda förslagen var föremål för en övergripande politisk diskussion vid TTE-rådsmötet den 2 december, även förslaget om finansiering av offentligt wifi behandlades på nämnda rådsmöte. Efter en överläggning med utskottet beslutade regeringen att Sverige inte kunde ställa sig bakom förslaget om finansiering av offentligt wifi och den allmänna riktlinje som antogs på TTE-mötet. Slutligen anger regeringen att direktivet om nät- och informationssäkerhet (NIS-direktivet) trädde i kraft i augusti samt att kommissionen publicerade ett meddelande om stärkt motståndskraft i nätverk och informationssystem i juli.

Motionen

I kommittémotion 2016/17:3662 av Björn Söder m.fl. (SD) finns sju yrkanden som berör trafikutskottets beredningsområde. I motionen anförs att man enbart där det är nödvändigt ska införa ERTMS (yrkande 48) och att regeringen ska verka i EU för att avskaffa såväl ERTMS (yrkande 49) som järnvägspaketet (yrkande 50). Vidare framförs att regeringen ska verka för att yrkeskvalifikationer inom inlandssjöfarten inte bestäms på EU-nivå (yrkande 51). I fråga om politiken för informationssamhället anförs motionärerna att

regeringen ska verka i EU för att frekvenstilldelning ska ligga på nationell nivå (yrkande 52), att Organet för de europeiska regleringsmyndigheterna för elektronisk kommunikation inte ska inrättas (yrkande 53), samt att EU inte ska bestämma om offentligt wifi (yrkande 54).

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar regeringens redogörelse för verksamheten i EU. Skrivelsen underlättar för utskottet att få en samlad och övergripande redovisning av utvecklingen i EU inom utskottets beredningsområde. Utskottet anser att regeringen synes ge en korrekt och rättvisande, om än tämligen summarisk, redogörelse av verksamheten i EU inom dess beredningsområde. Utskottet noterar dock att regeringen felaktigt anger att en överläggning om förslagen om passagerarfartygssäkerhet hölls med utskottet i november 2016. Det som avses torde vara att information lämnades till utskottet på sedvanligt vis inför kommande TTE-rådsmöte.

Utskottet delar regeringens uppfattning om att ett väl fungerande och långsiktigt hållbart transportsystem är en viktig förutsättning för att möta klimatutmaningen och för att stärka EU:s ekonomi och konkurrenskraft. Det är därför av stor vikt att Sverige och övriga medlemsstater fullföljer sina åtaganden i arbetet med att förverkliga en fullt fungerande inre marknad för transporter och då särskilt i fråga om det fjärde järnvägspaketet, sjöfartsmarknaden och utvecklingen av det gemensamma luftrummet. I sammanhanget vill utskottet också framföra att alla medlemsstater bör göra ansträngningar för att leva upp till de gemensamma bestämmelserna som rör åkerinäringens transporter.

I likhet med regeringen anser utskottet att de EU-åtgärder som vidtas inom politiken för informationssamhället ska bidra till goda förutsättningar för en väl fungerande inre marknad. De förväntas även bidra till en effektiv, robust och säker infrastruktur samt till ett stort utbud av kommunikationstjänster.

När det gäller kommittémotion 2016/17:3662 (SD) yrkandena 48–54 vill utskottet påminna om att det redan har behandlat de frågor som tas upp, bl.a. i samband med subsidiaritetsprövningar och överläggningar med regeringen. Yrkandena 48 och 49 rör frågan om det europeiska signalsystemet ERTMS. Trafikutskottet behandlade frågan i samband med kommissionens förslag om riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet (KOM(2011) 650) under vintern 2012 och bedömde då att förslaget inte stred mot subsidiaritetsprincipen. Sedan dess har utskottet även behandlat sakfrågan utförligt i flera betänkanden, senast under hösten 2016 i betänkande 2016/17:TU4 Infrastruktur för framtiden där utskottet tog ställning till flera motionsyrkanden om att införa ERTMS. Riksdagen riktade även ett tillkännagivande till regeringen om signalsystemet (rskr. 2016/17:101). I fråga om yrkande 50 om järnvägspaketet vill utskottet påminna om att det subsidiaritetsprövade kommissionens förslag i det fjärde järnvägspaketet (KOM(2013) 27–31) under vintern 2013. Utskottsmajoriteten gjorde i

utlåtande 2012/13:TU13 bedömningen att delar av kommissionens förslag var alltför långtgående och i stället borde hanteras på nationell nivå. Utlåtandet skickades till EU-institutionerna och för kännedom till regeringen. Utskottet har även haft överläggningar med regeringen under förhandlingarna om det fjärde järnvägspaketet, senast i mars 2015. Angående yrkande 51 om erkännande av yrkeskvalifikationer för inlandssjöfart subsidiaritetsprövade utskottet kommissionens förslag (KOM(2016) 82) under våren 2016. Utskottsmajoriteten ansåg att förslaget var förenligt med subsidiaritetsprincipen. Med anledning av yrkande 52 om frågan om frekvenstilldelning kan utskottet konstatera att det överensstämmer med de synpunkter som utskottet framförde i utlåtande 2016/17:TU8 i samband med subsidiaritetsprövningen av kommissionens förslag om en europeisk kodex för elektronisk kommunikation (KOM(2016) 590). Beträffande yrkande 53 kan utskottet påminna om att det under hösten 2016 subsidiaritetsprövade kommissionens förslag om inrättande av Organet för de europeiska regleringsmyndigheterna för elektronisk kommunikation, Berec (KOM(2016) 591). Utskottet gjorde bedömningen att förslaget var förenligt med subsidiaritetsprincipen. Vad gäller yrkande 54 om finansiering av offentligt wifi vill utskottet hänvisa till sin subsidiaritetsprövning av kommissionens förslag om främjande av internetkonnektivitet i lokala samhällen (KOM(2016) 589) och mer specifikt till vad som anfördes i utlåtande 2016/17:TU7 med anledning av detta. I sedvanlig ordning skickades utlåtandet till EU-institutionerna och till regeringen för kännedom. Utskottet överlade även med regeringen om förslaget inför TTE-rådsmötet den 2 december 2016. Utskottsmajoriteten anförde då att Sverige borde motsätta sig förslaget, vilket regeringen anger explicit i skrivelsen att den gjorde på TTE-rådsmötet i december.

Sammanfattningsvis konstaterar utskottet att det redan har behandlat de frågor som tas upp i de aktuella motionsyrkandena och anser därmed att något ytterligare initiativ inte är nödvändigt och att utrikesutskottet därför bör avstyrka kommittémotion 2016/17:3662 (SD) yrkandena 48–54.

Stockholm den 27 april 2017

På trafikutskottets vägnar

Karin Svensson Smith

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Karin Svensson Smith (MP), Pia Nilsson (S), Suzanne Svensson (S), Edward Riedl (M), Lars Mejern Larsson (S), Tony Wiklander (SD), Sten Bergheden (M), Anders Åkesson (C), Jasenko Omanovic (S), Per Klarberg (SD), Emma Wallrup (V), Robert Halef (KD), Johan Andersson (S), Erik Ottoson (M), Rikard Larsson (S), Lotta Finstorp (M) och Lars Tysklind (L).

Avvikande mening

Verksamheten i den Europeiska unionen 2016 (SD)

Tony Wiklander (SD) och Per Klarberg (SD) anför:

Vi anser inte att det är rätt eller rimligt att EU:s regelverk står över de lagar som stiftas av Sveriges riksdag, det svenska folkets företrädare. Detta grundläggande förhållningssätt bör vara vägledande även i frågor som rör transporter och elektroniska kommunikationer. Detta innebär att vi anser att utrikesutskottet bör tillstryka kommittémotion 2016/17:3662 (SD) yrkandena 48–54.